ความสำเร็จในรอบ 1 ปี ของการก่อสร้างที่ทำการสถาบันและเตรียมการให้บริการ การจัดตั้งห้องปฏิบัติการวิจัยและตรวจสอบอัญมณีและการวางระบบการบริหารจัดการ ด้านการตรวจสอบอัญมณีที่ทันสมัยระดับสากล โดยฟีมือคนไทย

หลังจากที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2541 ให้จัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณี และเครื่องประดับแห่งชาติ โดยให้ใช้อาคารวิจัยและตรวจสอบอัญมณีของคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยเป็นที่ทำการในระยะเริ่มแรก และเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2541 ได้มีการลงนามในบันทึกช่วยจำ เรื่องความร่วมมือด้านการวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับ ระหว่างคณะวิทยาศาสตร์ จหาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย และสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ โดยที่คณะวิทยาศาสตร์จะให้ สถาบันใช้สถานที่ในอาคารวิจัยและตรวจสอบอัญมณีเป็นที่ตั้งของสถาบันเป็นเวลา 10 ปี และในวันเดียวกัน นี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้มีคำสั่งที่ ก 272/2541 แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสถาบัน เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2541 โดยมีปลัดกระทรวงพาณิชย์ (นายสมพล เกียรติไพบูลย์) เป็นประธานคณะกรรมการ คณะ กรรมการบริหารสถาบันได้มีมติในการประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบันครั้งที่ 1/2541 เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2541 แต่งตั้งศาสตราจารย์ศักดา ศิริพันธุ์ เป็นผู้อำนวยการสถาบัน และตามคำสั่งกระทรวงพาณิชย์ที่ 301/ 2541 ที่ 302/2541 ที่ 303/2541 ลงวันที่ 9 กันยายน 2541 ได้แต่งตั้งอนุกรรมการ 3 ชุดหลัก คือ คณะ อนุกรรมการพัฒนาวัตถุดิบและตรวจสอบคุณภาพ โดยมีอธิบดีกรมทรัพยากรธรณี (นายนพดล มัณฑจิตร) เป็นประธาน คณะอนุกรรมการพัฒนาเทคโนโลยี บุคลากร และการออกแบบ โดยมีอธิบดีกรมส่งเสริม อุตสาหกรรม (นายมนู เลียวไพโรจน์) เป็นประธาน และคณะอนุกรรมการพัฒนาและขยายตลาดสินค้า โดย มีอธิบดีกรมส่งเสริมการส่งออก (นายสนิท วรปัญญา) เป็นประธาน (รายนามคณะกรรมการบริหารและ คณะอนุกรรมการปรากฏอยู่ในภาคผนวก)

พิธีลงนามในบันทึกช่วยจำของโครงการความร่วมมือด้าน การวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับระหว่าง กระทรวงพาณิชย์ และคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย โดยมีนายสมพล เกียรติไพบูลย์ ปลัด กระทรวงพาณิชย์ ในฐานะประธานคณะกรรมการบริหาร สถาบัน ลงนามร่วมกับศาสตราจารย์ ดร.เทียนฉาย กีระนันท์ อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนายสนิท วรปัญญา อธิบดีกรมส่งเสริมการส่งออก นายคมสัน โอภาสสถาวร นายกสมาคมผู้คำอัญมณีไทยและเครื่องประดับ นายพิเชษฐ์ พะลานุกูล อุปนายกสมาคมฯ และศาสตราจารย์ศักดา ศิริ พันธุ์ คณบดีคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ วันที่ 9 กันยายน 2541 ณ ศนย์ประชมแห่งชาติสิริกิติ์

การประชุมคณะกรรมการบริหารสถาบัน ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2541

คณะอนุกรรมการทั้ง 3 ชุด ได้ประชุมวางแผนงานกันหลายครั้งจนได้ข้อสรุปแผนงานของแต่ละฝ่าย และในขั้นสุดท้ายรองอธิบดีกรมส่งเสริมการส่งออก (นางจันทรา บูรณฤกษ์) ผู้อำนวยการสถาบัน (ศาสตราจารย์ศักดา ศิริพันธุ์) และผู้แทนจากอนุกรรมการทั้ง 3 ชุด ได้ร่วมประชุมกัน ณ กรมส่งเสริมการ ส่งออก โดยนำข้อสรุปแผนงานของทั้ง 3 อนุกรรมการมาจัดทำเป็นแผนงานสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณี และเครื่องประดับแห่งชาติ เพื่อให้สถาบันใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

สถาบันได้เชิญรศ.ดร.วิสุทธิ์ พิสุทธอานนท์ จากคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดร.พรสวาท วัฒนกูล จากคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ นายรัก หรรษาเวก และนางวิลาวัณย์ อติชาติ จากกรมทรัพยากรธรณี มาร่วมวางแผนปฏิบัติงานตั้งแต่เดือนตุลาคม 2541 ในฐานะผู้เชี่ยวชาญ โดยไม่ได้รับค่าตอบแทน จนกระทั่งถึงเดือนพฤษภาคม 2542 สถาบันจึงได้ทำเรื่องขออนุญาตยืมตัวผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน มาช่วยราชการที่สถาบัน สัปดาห์ละ 2 วัน และได้เชิญท่านราชบัณฑิต ดร.โพยม อรัณยกานนท์ เป็น ที่ปรึกษาของสถาบันเป็นเวลา 1 ปี ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่านและผู้อำนวยการสถาบันได้ร่วมกันวางแผน ออกแบบห้องปฏิบัติการระบบความปลอดภัย ศึกษาเกี่ยวกับอุปกรณ์การตรวจสอบอัญมณี โดยเปรียบเทียบ ข้อดี ข้อด้อยของอุปกรณ์ที่ใช้ในห้องปฏิบัติการตรวจสอบอัญมณีชั้นแนวหน้าของโลก และได้คัดเลือก อุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูงสุด แล้วจัดทำคุณลักษณะของอุปกรณ์ (Specification) และเลือกวิธีการสั่ง ซื้อโดยการทำธุรกรรมผ่านธนาคารด้วยการเปิด LC (Letter of Credit) พร้อมทั้งได้ควบคุมการติดตั้ง อุปกรณ์ดังกล่าวอย่างใกล้ชิด ทำให้ประหยัดงบประมาณได้เจ็ดล้านบาท

ในระยะเริ่มตัน สถาบันได้รับพนักงานมาปฏิบัติงานจำนวนหนึ่ง ได้แก่ พนักงานเลขานุการ 1 คน พนักงานข้อมูล 2 คน พนักงานด้านบุคคล 1 คน และพนักงานด้านบัญชี 1 คน เนื่องจากอาคารวิจัยและ ตรวจสอบอัญมณียังก่อสร้างไม่เสร็จ จึงได้ขออนุญาตใช้บริเวณชั้น 3 ของอาคารของคณะวิทยาศาสตร์ และอุปกรณ์สำนักงานตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการดำเนินงานของสถาบันเป็นการชั่วคราว ดังนั้นการทำงานในระยะเริ่มแรกจึงเป็นไปอย่างทุลักทุเลพอสมควร ต่อมาในเดือนเมษายน 2542 สถาบัน

นักวิชาการอัญมณีได้รับประกาศนียบัตรการจัดระดับคุณภาพ นักวิชาการอัญมณีได้รับประกาศนียบัตรนักอัญมณีศาสตร์จาก เพชรจากสถาบัน HRD

สถาบัน GIA

ได้จัดการสอบเพื่อสรรหานักวิชาการอัญมณี ซึ่งมีผู้ผ่านการคัดเลือกและได้รับการบรรจุเป็นพนักงานจำนวน 4 คน โดยสถาบันได้ส่งพนักงาน 2 คนไปเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ที่สถาบัน HRD Antwerp Belgium เป็นเวลา 5 สัปดาห์ และอีก 2 คนเดินทางไปอบรมต่อยอดที่สถาบันอัญมณีศาสตร์แห่งอเมริกา (GIA) ใน ประเทศไทย เป็นเวลา 3 เดือน นอกจากนั้นสถาบันได้ส่งผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 คน ไปอบรมต่อยอดการใช้การตี ความผลการตรวจสอบอัญมณีโดยใช้เครื่องมือขั้นสูงที่ทันสมัย ณ ห้องปฏิบัติการตรวจสอบอัญมณีของสถาบัน SSEF ที่เมืองบาเซล ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2542 พนักงาน นักวิชาการ และผู้เชี่ยวชาญรวม 12 คน ได้ย้ายเข้าทำงานใน สำนักงานใหม่ ณ อาคารวิจัยและตรวจสอบอัญมณี ผู้เชี่ยวชาญของสถาบันได้ทำการตรวจสอบระบบการ ทำงานของอุปกรณ์ต่างๆ ที่ได้ทยอยเข้ามาติดตั้งในห้องปฏิบัติการแล้วเป็นส่วนใหญ่ พร้อมทั้งได้จัดทำราย งานผลการดำเนินการของสถาบัน จัดทำแผนงานและงบประมาณในปี 2543 ที่จะขอสนับสนุนจากกองทุนส่ง เสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมส่งเสริมการส่งออก และงบประมาณในส่วนของคณะวิทยาศาสตร์ที่ตั้งเสริม ผลงานที่ทำเสร็จในระหว่างวันที่ 8 กันยายน 2541 ถึง วันที่ 1 ตุลาคม 2542 นั้น จึงเน้นหนักในด้านการ ก่อสร้างที่ทำการสถาบัน ห้องฝึกอบรม ศูนย์ข้อมูลอัญมณีและเครื่องประดับ และการออกแบบและ ก่อสร้างห้องปฏิบัติการตรวจสอบอัญมณี การเตรียมการบริหารและการจัดการตรวจสอบอัญมณี รวมถึง การสรรหานักอัญมณีศาสตร์หรือนักธรณีวิทยาแล้วพัฒนาต่อยอด ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าความสำเร็จของการ จัดตั้งห้องปฏิบัติการตรวจสอบอัญมณีและการเตรียมงานทั้งหมดซึ่งได้กล่าวไปแล้วข้างต้นนั้น ดำเนินการ โดยฝีมือคนไทยแทนที่จะจัดจ้างบริษัทที่ปรึกษามาวางแผนจัดตั้งห้องปฏิบัติการจึงช่วยประหยัดงบประมาณ ได้หลายสิบล้านบาท สถาบันจึงขอขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนร่วมในความสำเร็จมา ณ โอกาสนี้ด้วย

เมื่อวันศุกร์ที่ 29 มกราคม 2542 เวลา 09.00-12.00 น. กรมส่งเสริมการส่งออก ได้จัดงานแนะนำ สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ โดยมี ฯพณฯ ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์ รองนายก รัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เป็นประธานในงาน และนายสมพล เกียรติไพบูลย์ ปลัด กระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้กล่าวรายงานและแนะนำสถาบันและผู้อำนวยการสถาบัน ณ ห้องประชุมชั้น 1 กรม ส่งเสริมการส่งออก

เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ.2542 ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้ให้เกียรติเป็นประธาน ในพิธีเปิดสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ ณ อาคารวิจัยและตรวจสอบอัญมณี ใน บริเวณคณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนับแต่นั้นเป็นต้นมา สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณี และเครื่องประดับแห่งชาติได้เปิดให้บริการด้านการตรวจสอบและการออกใบรับรองคุณภาพอัญมณีและ ้เครื่องประดับ รวมทั้งให้บริการด้านการฝึกอบรม สัมมนา และเผยแพร่ความรู้ ข่าวสารผ่านวารสารอัญมณี และเครื่องประดับของสถาบันเป็นประจำทุกๆ 2 เดือน และผ่านสื่อมวลชนทุกแขนง ทั้งนี้ด้วยเจตนารมณ์ที่ มุ่งมั่นจะสนับสนุน และส่งเสริมอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับให้ก้าวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนตลอดไป